

วารสารวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา

วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555 (65 - 72)

แนวทางป้องกันการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์
ศูนย์จ่ายน้ำมันบางจาก บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ธนกฤต ยางอิสาร, ภักตรา ประเสริฐวงศ์

สาขาวิชาเทคโนโลยีอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

39/1 ถ.รัชดาภิเษก แขวงจันทรเกษม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Guidelines for Corruption Prevention in Transportation Fuel by Truck of Bangchak Fuel Distribution Centre Under Bangchak Petroleum Public Company Limited

Thanakrit Yangthisan, Paktra Prasertwong

Department of Industrial Technology, Faculty of Education, Chandrakasem Rajabhat University

39/1 Rachada road, Chankasem, Chatuchak, Bangkok 10900

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะการทุจริตโดยทั่วไป 2) โอกาสเกิดการทุจริต 3) มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุจริต และ 4) แนวทางป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นจากการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็น ผู้บริหาร พนักงานปฏิบัติการและพนักงานขับรถ จำนวน 86 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ลักษณะการทุจริตโดยภาพรวมเกิดจาก พนักงานขับรถ ของฝ่ายขนส่งน้ำมัน สิ่งที่เกิดการทุจริต คือ น้ำมันเชื้อเพลิง 2) มูลค่าความเสียหายที่พบบ่อยครั้งที่เกิดขึ้นมีมูลค่าน้อยกว่า 100,000 บาท มีผู้กระทำการทุจริตร่วมกัน 1-2 คน 3) โอกาสการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง คือ (1) การรู้เห็นเป็นใจและร่วมมือกันระหว่างพนักงานขับรถและผู้รับน้ำมัน (2) การยกยอกสินค้าที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัว (3) การลักลอบถ่าน้ำมันในถังเชื้อเพลิงไปขาย หรือไปใช้ส่วนตัว 4) แนวทางป้องกัน (1) จัดพนักงานตรวจสอบเข้าไปสุ่มตรวจการลงน้ำมัน (2) สร้างจิตสำนึกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงาน (3) ตรวจสอบระยะทางที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้ น้ำมันของรถ (4) ตรวจสอบจากการวัดหาค่า API (5) ตรวจสอบโดยใช้ GPS ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ครั้งนี้คือ บริษัทควรจัดตั้งคณะทำงานเพื่อติดตาม ตรวจสอบ แก้ไข การทุจริตจากการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์ ที่สามารถเข้าไปควบคุม และตรวจสอบได้ทุก ทุกระดับชั้นตอน

คำสำคัญ แนวทางป้องกันการทุจริต การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์ ศูนย์จ่ายน้ำมันบางจาก

Abstract

The objectives of this research were 1) Stud the common ways of fuel corruption, 2) Chances of fuel corruption and its losses, and 3) Prevention of fuel corruption during transportation. The samples were 86 persons of

ธนกฤต ยางธิสาร, ภักตรา ประเสริฐวงศ์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555 (65 - 72)

administrators, operation staffs and truck drivers. Questionnaires were use to collect data. The statistics used for analyze the data were frequency mean and standard deviation. The research found that:: 1) The fuel corruption was done by the truck drivers of the fuel transportation section. 2) It was found that fuel which was mostly stolen by one or two persons could cause the value loss less than 100,000 baht. 3) The chances of corruption were (1) close collaboration between the driver and the fuel station, (2) stealing customers' fuel for sale or for personal use, and (3) siphoning fuel from the truck tank for sale or for personal use. 4). The prevention of fuel corruption were (1) sending the staff for random check, (2) encouraging moral and, (3) checking distance and fuel consumption for each trip, (4) checking API and, (5) checking by using GPS. The recommendation of this research: the company should organize a group of personnel to constantly regulate an examination, a follow-up action and a solution to any existing problems at all levels involving fuel transportation in order to reduce the risk of loss and damage from fuel fraud.

Keywords: Guide lines for Corruption Prevention, Transportation Fuel by Truck, Bangchak Fuel Distribution Centre

ภูมิหลัง

การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหารวดคดกทอดมาจากสังคมไทยในอดีต ในสมัยโบราณ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันได้พัฒนาการ ทั้งรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ จนยากแก่การตรวจสอบ และจับกุมเพื่อดำเนินคดีได้ตามกฎหมาย บ้านเมือง เป็นปัญหาที่แก้ไม่ตก บั่นทอนความเจริญก้าวหน้าของสังคมไทยอย่างมาก ปัจจุบันการคอร์รัปชันดูเหมือนจะมีมากขึ้น แต่ไม่สามารถหาผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้จนมีผู้กล่าวว่า “การคอร์รัปชันนั้นมีแต่เงาแต่ไร้ตัวตน” ซึ่งนับเป็นปัญหาที่สะสมเพาะบ่มจนฝังรากลึก สู่สังคมไทย และระบอบไปทุกองค์กร จนเป็นเหตุให้อารยประเทศไม่กล้ามาลงทุนในเมืองไทย (โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์, 2543 : 139)

สำหรับประเทศไทย ปัญหาการทุจริตมีความรุนแรงและซับซ้อนมาก ความรุนแรงของปัญหาสะท้อนในเชิงปริมาณจากดัชนีชี้วัดความโปร่งใสของประเทศ ที่จัดทำโดยองค์กรความโปร่งใสระหว่างประเทศที่จัดทำในแต่ละปี จากข้อมูลได้ชี้ว่าในช่วง 8 ปี คือ ตั้งแต่ปี 2544 - 2551 ประเทศไทยมีดัชนีความโปร่งใสเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.0 โดยอยู่ในอันดับที่ 70 ในปี 2546 และอันดับที่ 80 ในปี 2551 ในขณะที่เป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของสำนักงานป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนดไว้ว่าภายในปี 2555 ดัชนีความโปร่งใสของประเทศไทย จะต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ซึ่งเป็นระดับเดียวกับประเทศมาเลเซียและเกาหลีใต้ในปัจจุบัน จึงนับเป็นการท้าทายอย่างยิ่งยวดสำหรับประเทศไทย รัฐบาลไทย และประชาชนคนไทยทุกคนต่อภารกิจสำคัญอันนี้ อย่างไรก็ตาม หากมองในเชิงคุณภาพแล้ว ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยเป็นเรื่องที่น่าห่วงใย เพราะมีรูปแบบที่เปลี่ยนไปและมีพัฒนาการมากขึ้น ทำให้รูปแบบการทุจริตในปัจจุบัน จึงยากแก่การทำความเข้าใจของสังคม เช่น คำว่า การทุจริตเชิงนโยบาย การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และการแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการทุจริตเหล่านี้เป็นรูปแบบการทุจริตที่ร่วมสมัย ด้านหนึ่งเป็นการดำรงอยู่ของการทุจริตแบบเก่า แต่อีกด้านหนึ่งเป็นการขยายตัวขององคาพยพด้านการทุจริตแบบใหม่ที่มาพร้อมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมแบบใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม (รัตพงษ์ สอนสุภาพ, 2553)

ซึ่งมีผลต่อเนื่องเกี่ยวกับการทุจริตภายในองค์กรต่าง ๆ ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันที่เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินชีวิตประจำวันของบุคคลเกือบทุกอาชีพ ความจำเป็นเหล่านี้จึงทำให้เกิดขบวนการต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาเพื่อตนเอง หาช่องทางทุจริตในขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติดำเนินการอยู่ และรอรับรู้

ธนกฤต ยางธิสาร, ภักตรา ประเสริฐวงศ์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2555 (65 – 72)

ช่องทางการทุจริตทั้งทางด้านระเบียบ กฎหมาย เทคนิค รวมถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยที่ไม่ให้ผู้ใดรู้หรือการกระทำ เป็นกระบวนการสร้างระบบป้องกันตัวเองในการทุจริต เนื่องจากปัจจุบันผู้ประกอบการอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำมันเป็น เชื้อเพลิงและผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมัน ร้องเรียนว่า ได้รับน้ำมันไม่เต็มจำนวน มีน้ำมันสูญหายไปหลายลิตรที่ตังไว้โดยไม่ทราบสาเหตุ ทำให้ต้นทุนสูงขึ้นหรือขาดทุนเข้ามา อยู่เสมอ ๆ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่าผู้กระทำทุจริต เกี่ยวกับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงจริง โดยมีเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนบุคคลหรือ กลุ่มบุคคลกระทำทุจริต ในบางพื้นที่มีการดำเนินการเป็น ขบวนการ และมีมาตรการตรวจสอบการลักลอบขนถ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิง โดยมีขอบ จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยต้องการ รวบรวมข้อมูลการทุจริตที่เกิดขึ้นในองค์กรและหาแนวทาง ป้องกัน โดยเจาะจงที่กลุ่มพนักงานขับรถบรรทุกน้ำมัน เชื้อเพลิง ศูนย์จ่ายน้ำมันบางจาก บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงและพื้นที่ทั่วไป ซึ่ง ในระหว่างการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงไปยังลูกค้านั้น ตรวจ พบว่ามีการทุจริต แอบลักลอบขนถ่ายน้ำมันจำนวนหนึ่งออก จากพาหนะที่เป็นรถบรรทุกแล้วนำไปขายให้กับแหล่งรับซื้อ น้ำมันเถื่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคุมและป้องกันยาก และเป็นสิ่ง ที่ผู้ประกอบการยอมรับไม่ได้ จึงต้องแสวงหาวิธีการ มาตรการ และแนวทางในการป้องกัน

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะ ศึกษาแนวทางป้องกันการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทาง รถยนต์ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ภาคธุรกิจอุตสาหกรรมนำไปใช้ เป็นแนวทางในการลดและป้องกันการทุจริตไม่ให้เกิดขึ้นเป็น ภาระต้นทุนขององค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่าง รุนแรงทั้งต่อตัวธุรกิจและภาพลักษณ์ขององค์กรในระยะยาว

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการทุจริตโดยทั่วไปที่ เกิดขึ้นภายในการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง
2. เพื่อศึกษาโอกาสการทุจริตตามรูปแบบการ ทุจริตต่าง ๆ

3. ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการทุจริต
4. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการทุจริตที่

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะและรูปแบบการทุจริต โดยทั่วไปที่เกิดขึ้นภายในการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง
2. ทราบความเสียหายจากการทุจริตตามรูปแบบ การทุจริตต่าง ๆ และแนวทางการป้องกันการทุจริต
3. ผู้ประกอบธุรกิจขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง สามารถ นำผลงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการสร้างระบบควบคุมและการ ตรวจสอบภายในของธุรกิจให้รัดกุมเพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาการทุจริตอันจะส่งผลให้ธุรกิจลดภาระค่าใช้จ่ายและ เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภายในองค์กรได้ดียิ่งขึ้น
4. หน่วยงานภาครัฐ สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการควบคุมตรวจสอบภายใน หรือวางระบบการทำงานในหน่วยงานของรัฐได้

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวทางป้องกันการทุจริตที่ เกิดขึ้นในองค์กรขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของศูนย์จ่ายน้ำมันบาง จาก บริษัทบางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และศึกษา ลักษณะการทุจริต โอกาสเกิดการทุจริต ความเสียหายที่ เกิดขึ้นและแนวทางป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นภายในองค์กร การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือ ตำแหน่งของบุคลากร ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้บริหาร
- 1.2 พนักงานปฏิบัติการ
- 1.3 พนักงานขับรถ

2. ตัวแปรตาม คือ องค์ประกอบด้านการ ทุจริตและการป้องกัน ได้แก่

- 2.1 ลักษณะการทุจริตโดยทั่วไป

2.2 โอกาสเกิดการทุจริตในการขนส่งน้ำมัน
เชื้อเพลิงทางรถยนต์

2.3 ความเสียหายจากการทุจริตในการขนส่ง
น้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์

2.4 แนวทางป้องกันการทุจริตในการขนส่ง
น้ำมันเชื้อเพลิงทางรถยนต์

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า

1. ลักษณะการทุจริตในการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง
ของศูนย์จ่ายน้ำมันบางจาก บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด
(มหาชน) โดยภาพรวมเกิดจากตำแหน่งพนักงานขับรถ ของ
ฝ่ายขนส่งน้ำมัน สิ่งที่พบการทุจริต คือ น้ำมันเชื้อเพลิง

2. โอกาสการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง คือ (1) การรู้
เห็นเป็นใจและร่วมมือกันระหว่างพนักงานขับรถและผู้รับ
น้ำมัน (2) การยกยอกสินค้าที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงไปขาย
หรือไปใช้ส่วนตัว (3) การลักลอบถ่าน้ำมันในถังเชื้อเพลิง
ไปขาย หรือไปใช้ส่วนตัว แนวทางป้องกันการทุจริตดังนี้ (1)
จัดพนักงานตรวจสอบเข้าไปสู่ตรวจการลงน้ำมัน (2) สร้าง
จิตสำนึกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงาน (3)
ตรวจสอบระยะทางที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้
น้ำมันของรถ

3. มูลค่าความเสียหายที่พบความผิดบ่อยครั้ง
ที่เกิดขึ้น มีมูลค่าน้อยกว่า 100,000 บาท โดยมีผู้กระทำการ
ทุจริตยกยอกหรือขโมยร่วมกัน 1-2 คน ข้อบกพร่องที่ทำให้
เกิดการทุจริต คือมีระบบการควบคุมภายในแต่ขาดการ
ติดตามตรวจสอบ สาเหตุสำคัญของการทุจริต เกิดจาก
พนักงานมีค่าใช้จ่ายในครอบครัวสูงและมีหนี้สินส่วนตัว มี
ความจำเป็นต้องใช้เงิน จึงต้องทำการทุจริต

4. โอกาสการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง คือ (1) การ
รู้เห็นเป็นใจและร่วมมือกันระหว่างพนักงานขับรถและผู้รับ
น้ำมัน (2) การยกยอกสินค้าที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงไปขาย
หรือไปใช้ส่วนตัว (3) การลักลอบถ่าน้ำมันในถังเชื้อเพลิง
ไปขาย หรือไปใช้ส่วนตัว แนวทางป้องกันการทุจริตดังนี้ (1)
จัดพนักงานตรวจสอบเข้าไปสู่ตรวจการลงน้ำมัน (2) สร้าง

จิตสำนึกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงาน (3)
ตรวจสอบระยะทางที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้
น้ำมันของรถ

5. แนวทางป้องกัน (1) จัดพนักงานตรวจสอบเข้า
ไปสู่ตรวจการลงน้ำมัน (2) สร้างจิตสำนึกทางด้าน
คุณธรรมและจริยธรรมให้กับพนักงาน (3) ตรวจสอบ
ระยะทางที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้
น้ำมันของรถ (4) ตรวจสอบจากการวัดค่า API (5) ตรวจสอบโดย
ใช้ GPS

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ลักษณะการทุจริตโดยทั่วไปที่เกิดขึ้นในการ
ขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของศูนย์จ่ายน้ำมันบางจาก บริษัท บาง
จากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) โดยภาพรวม พบว่า การ
ทุจริตส่วนใหญ่จะเกิดกับตำแหน่งพนักงานขับรถโดยสิ่งที่พบ
การทุจริต คือ น้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับฝ่ายขนส่ง
ทั้งนี้เป็นเพราะพนักงานขับรถเป็นผู้ที่สามารถเปิดปิดวาล์ว
น้ำมันและทราบเส้นทางการส่งน้ำมันจึงทำให้สามารถขับหรือ
จอดได้ตามต้องการ

2. โอกาสเกิดการทุจริตและความเสียหายจาก
การทุจริต พร้อมแนวทางป้องกันการทุจริตการขนส่งน้ำมัน
เชื้อเพลิง จำแนกตามตำแหน่ง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้
1) การปลอมปนน้ำมันเชื้อเพลิง โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มี
ระดับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่
ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบได้จากการวัดค่า API
หรือค่าความถ่วงจำเพาะ 2) การไม่เติมสีในน้ำมัน โอกาสที่
เกิดขึ้นน้อย มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง
แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบสภาพ
รถขนส่งก่อนออกจากคลังน้ำมัน 3) การแท่งซีลหรือรูตซีล
โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับ
มาก แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบ
รอยบิบซีลจะต้องมีตัวเลขเห็นชัดเจนและจะต้องตรงกับที่
คลัง 4) การตัดลวดซีล โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับ
ความเสียหายอยู่ในระดับมาก แนวทางป้องกันที่ได้ผลมาก

ที่สุด ได้แก่ การเติมน้ำมันต้องไม่มีการหมุนลดซีลเป็นเกลียว

5) ใช้สายน้ำเกลือหรือสายยางทำกาลักน้ำเพื่อดูดน้ำมัน โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ หากมีข้อสงสัยระดับน้ำมันต่ำกว่าแป้นวัดมาตรฐาน ต้องแจ้งคลังทันที

6) ปิดกั้น ดัดแปลง แก๊ส สัญญาณของเครื่องระบุตำแหน่ง GPS (Global Positioning System) โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ การกำหนดเส้นทางและจุดจอดหรือจุดพักรถไว้ให้ชัดเจน

7) พนักงานขับรถและผู้รับน้ำมันรู้เห็นเป็นใจร่วมกันโอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ จัดพนักงานตรวจสอบเข้าไปสุ่มตรวจการลงน้ำมัน

8) การลักลอบขโมยน้ำมันหน้าท้อหรือในท้อรถขนส่ง โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ให้ดึงวาล์วขาไก่ทุกตัวให้เปิดแล้วตรวจวัดระดับน้ำมันเทียบกับแป้นต้องได้ระดับในเกณฑ์มาตรฐาน และไม่มีฟองอากาศลอยขึ้นมาขณะดึงวาล์วเปิด

9) การลักลอบแอบถ่ายน้ำมันเพื่อยกยอกไปขายให้ผู้รับซื้อน้ำมันเถื่อนบนถนนที่จุดนัดพบในเส้นทางการจัดส่งโอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ตรวจสอบ GPS หากพบว่ามีการจอดนอกจุดกำหนดให้ลงโทษขั้นเด็ดขาดทันที

10) การยกยอกสินค้าที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัวโอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ การสร้างจิตสำนึกให้แก่พนักงาน

11) การลักลอบถ่ายน้ำมันในถังเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัวโอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ตรวจสอบระยะทางที่รถวิ่งในแต่ละเที่ยวเทียบกับอัตราการใช้ น้ำมันของรถ

12) การดัดแปลงอุปกรณ์เพื่อให้สามารถขโมยหรือยกยอกน้ำมันโอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ เมื่อลูกค้าตรวจรับน้ำมันแล้วมีข้อสงสัยหรือน้ำมันขาดหายไป น้ำมันไม่ครบ ซีลผิดปกติ

เอกสารผิดปกติให้รีบแจ้งทางคลังน้ำมันที่จัดส่งเพื่อรีบตรวจสอบรถคันนั้นทันที

13) การดัดแปลงอุปกรณ์ โดยการแกว่งโอกาสที่เกิดขึ้นน้อย มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ เมื่อลงน้ำมันเสร็จคนรับน้ำมันจะต้องขึ้นไปตรวจสอบทุก ๆ ถัง และทุก ๆ ครั้ง ก่อนปล่อยให้รถออกมา

14) การดัดแปลงอุปกรณ์ โดยเพิ่มเติมท่อน้ำมัน เพื่อให้สามารถส่งน้ำมันไปยังจุดที่ต้องการได้ โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ขณะลงน้ำมันลูกค้าจะต้องเฝ้าระวังและอยู่ที่จุดลงน้ำมันกับพนักงานขับรถตลอดเวลา

15) การดัดแปลงฝาปิดหรือการครอบวาล์วหน้าท้อรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ตรวจสอบฝาปิดหรือการคว่ำหน้าท้อรถทุกคันทุกเที่ยวให้แน่นสนิทกับฝาวาล์วหน้าท้อทุกตัว

16) การดัดแปลงอุปกรณ์ท้อจรวดให้สามารถเก็บน้ำมันที่ยกยอกไว้ได้โอกาสที่เกิดขึ้นน้อย มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ เจาะรูที่ท้อจรวดให้มองทะลุได้ตลอดแนว

17) การดัดแปลงห้องโดยสารให้สามารถเก็บน้ำมันที่ยกยอกไว้ได้โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับมาก แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ขณะลงน้ำมันลูกค้าจะต้องเฝ้าระวังและอยู่ที่จุดลงน้ำมันกับพนักงานขับรถตลอดเวลา

18) การดัดแปลง แก๊ส ระดับแป้นวัดมาตรฐานของรถขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงโอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ตรวจวัดระดับแป้นเทียบกับหนังสือรับรองปริมาตรความจุ และป้ายบอกระดับที่ฝาดัง ก่อนรถเข้า-ออก คลังน้ำมัน

19) การดัดแปลง แก๊สระบบดึงวาล์วขาไก่หรือลดสลิงเพื่อดึงแล้วไม่ให่วาล์วเปิด โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความเสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ให้ลูกค้าดึงเปิดวาล์วขาไก่ทุกตัว แล้วดูว่าแกนหรือวาล์วที่ได้ท้อรถต้องเปิดจริงตามไปด้วยทุกตัวและ

20) การดัดแปลง แก๊สให้เปิดฝาปิดได้โดยการเชื่อมหนีตลอกเอาไว้ แต่สามารถคลายเกลียวได้โอกาสที่เกิดขึ้นปานกลาง มีระดับความ

เสียหายอยู่ในระดับมากที่สุด แนวทางป้องกันที่ได้ผลมากที่สุด ได้แก่ ตรวจสอบบริเวณสลักเกลียวต่าง ๆ ของฝาถัง หรือของวาล์วจ่ายน้ำมัน หรือจุดที่ถูกกำหนดให้เชื่อมปิดตาย ซึ่งจะหมุนคลายออกไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกวลิณ สถิตานนท์ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัย พบว่า โอกาสการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งที่สุดโดยภาพรวม พร้อมแนวทางป้องกันการทุจริต เรียง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การขโมยสินค้าออกจากคลังสินค้า ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยการควบคุมจากบัตรสินค้า การยกยอกเศษวัตถุดิบที่เหลือ ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด การซื้อวัตถุดิบที่มีราคาสูงเกินจริง ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยการทำให้เปรียบเทียบเพื่อสืบราคา และความเสียหายจากการทุจริตที่เกิดขึ้นรุนแรงที่สุดโดยภาพรวม พร้อมแนวทางป้องกันการทุจริต เรียง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การขโมยสินค้าออกจากคลังสินค้า ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยการควบคุมจากบัตรสินค้า การซื้อวัตถุดิบที่มีราคาสูงเกินจริง ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยการทำให้เปรียบเทียบเพื่อสืบราคา การยกยอกเศษวัตถุดิบที่เหลือ ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยการติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร ยอดคำมี (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร ผลการวิจัย พบว่า โอกาสการทุจริตที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งที่สุดโดยภาพรวม พร้อมแนวทางป้องกันการทุจริต เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ การเอื้อยงานเพื่อให้มีการทำงานล่วงเวลา ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริต โดยให้หัวหน้าแผนกตรวจสอบปริมาณงานในแต่ละวัน การสั่งซื้อวัตถุดิบในปริมาณมากเพื่อเรียกผลประโยชน์จากผู้ขาย ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยตรวจสอบการซื้อกับการใช้จริงต้องสัมพันธ์กับการผลิต การทุจริตโดยโกงเวลาทำงาน ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยใช้วิธีการตอกบัตรและติดตั้งระบบกล้องวงจรปิด และความเสียหายจากการทุจริตที่เกิดขึ้นรุนแรงที่สุดโดยภาพรวม พร้อมแนวทางป้องกันการทุจริต เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ การยกยอกเงินที่ถูกค่าชำระค่าสินค้า ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดย

การตรวจสอบใบกำกับภาษี ใบส่งของ และใบเสร็จรับเงิน การเอื้อยงานเพื่อให้มีการทำงานล่วงเวลา ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยให้หัวหน้าแผนกตรวจสอบปริมาณงานในแต่ละวัน การสั่งซื้อวัตถุดิบในปริมาณมากเพื่อเรียกผลประโยชน์จากผู้ขาย ควรใช้แนวทางป้องกันการทุจริตโดยตรวจสอบการซื้อกับการใช้จริงต้องสัมพันธ์กับการผลิต ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของโอกาสเกิดการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า โอกาสเกิดการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 รายการ ได้แก่ การตัดลดซีล การยกยอกสินค้าที่เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัว และดัดแปลงอุปกรณ์ท่อจรวดให้สามารถเก็บน้ำมันที่ยกยอกไว้ได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร ยอดคำมี (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของโอกาสที่เกิดการทุจริต จำแนกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 4 รายการ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกวลิณ สถิตานนท์ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของโอกาสที่เกิดการทุจริต จำแนกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 2 รายการ

3. ความเสียหายที่พบความผิดบ่อยครั้งมูลค่าและวงเงินไม่สูง ซึ่งมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นน้อยกว่า 100,000 บาท โดยการทุจริตยกยอกหรือขโมย การทุจริตจะร่วมกัน 1-2 คน ข้อบกพร่องที่ทำให้เกิดการทุจริต คือ มีการควบคุมภายในแต่ขาดการติดตาม สาเหตุสำคัญของการทุจริตเกิดจากค่าใช้จ่ายทางครอบครัวมาก มีหนี้สินล้นพ้นตัวปัจจัยที่เป็นมูลเหตุให้เกิดการทุจริต คือ มีความจำเป็นต้องใช้เงินจึงต้องทำการทุจริต ซึ่งระยะเวลาที่เกิดการทุจริตจะเกิดขึ้นระหว่างการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง สามารถกระทำได้ง่ายโดยลำพัง อีกทั้งยังไม่มีใครให้ความสนใจกับ

ธนกฤต ยางธิสาร, ภักตรา ประเสริฐวงศ์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน 2555 (65 - 72)

มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น จำนวนพนักงานในระดับตำแหน่งพนักงานขับรถก็มีมากที่สุดของบริษัทเมื่อเทียบกับพนักงานในตำแหน่งต่างๆ การที่คลุกคลีอยู่กับงานนั้นๆ เป็นประจำ และมีความรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของบริษัทเป็นอย่างดีจึงรู้ช่องโหว่ หรือจุดอ่อนที่จะทำการทุจริต หรือมองเห็นโอกาสที่เปิดช่องให้ทำการทุจริตไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธานินทร์ ศิลปจารุ (2550) รายงานวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า การทุจริตส่วนใหญ่เกิดในหน่วยงานจัดซื้อ กับตำแหน่งพนักงานระดับผู้ปฏิบัติ ทุจริตโดยวิธียกยอกเงินสด มูลค่าความเสียหายจากการทุจริตคิดเป็น 1-2% ของยอดขายการทุจริตส่วนใหญ่จะขึ้นในช่วงเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม การทุจริตจะทำเพียงคนเดียวไม่มีผู้สมรู้ร่วมคิด สาเหตุของการทุจริตเกิดจากนิสัยการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และองค์กรขาดระบบการควบคุมที่รัดกุมจึงเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริตได้ง่าย และสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร ยอดคำมี (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร ผลการวิจัย พบว่า ลักษณะการทุจริตโดยภาพรวม การทำทุจริตส่วนใหญ่จะเกิดกับตำแหน่งพนักงานผู้ปฏิบัติในฝ่ายผลิตโดยการยกยอกเงินสด การทุจริตจะทำคนเดียว สาเหตุสำคัญของการทุจริตเกิดจากตัวพนักงานขาดความซื่อสัตย์และมีนิสัยใช้จ่ายฟุ่มเฟือย อีกทั้งองค์กรยังขาดระบบการควบคุมภายในที่รัดกุม ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของความเสียหายจากการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ความเสียหายจากการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง โดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนการเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 รายการ ได้แก่ การตัดลดวาล์ว ใช้สายน้ำเกลือหรือสายยางทำกาลักน้ำเพื่อดูดน้ำมัน ปิดกั้นดัดแปลง แก๊โซ่ สัญญาณของเครื่องระบุตำแหน่ง GPS (Global Positioning System) การลักลอบถ่าน้ำมันในถังเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัว การดัดแปลงอุปกรณ์ โดยการกางมุ้ง ดัดแปลงห้องโดยสารให้สามารถเก็บน้ำมันที่

ยกยอกไว้ได้และการดัดแปลง แก๊โซ่ ระบบดึงวาล์วขาไก่หรือลดสลิง เพื่อดึงแล้วไม่ให้วาล์วเปิด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร ยอดคำมี (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร ผลการวิจัย พบว่า ผลของการเปรียบเทียบความแตกต่างของความเสียหายจากการทุจริต จำแนกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่า ไม่มีรายการใดที่มีความแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเกวลิน สถิตานนท์ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัย พบว่า ผลของการเปรียบเทียบความแตกต่างของความเสียหายจากการทุจริต จำแนกตามกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่า มีความแตกต่างกันจำนวน 1 รายการ

4. ทางป้องกันการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงกับตำแหน่ง พบว่า แนวทางป้องกันการทุจริตการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิง ที่ขึ้นอยู่กับตำแหน่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 9 รายการ ได้แก่ การไม่เติมน้ำมัน การแท่งซีลหรือรูตซีล การตัดลดวาล์ว ปิดกั้นดัดแปลง แก๊โซ่ สัญญาณของเครื่องระบุตำแหน่ง GPS (Global Positioning System) พนักงานขับรถและผู้รับน้ำมันรู้เห็นเป็นใจร่วมกัน การลักลอบขโมยน้ำมันหน้าท่อหรือในท่อดขนส่ง การลักลอบถ่าน้ำมันในถังเชื้อเพลิงไปขายหรือไปใช้ส่วนตัว การดัดแปลงอุปกรณ์ โดยการกางมุ้ง และดัดแปลงห้องโดยสารให้สามารถเก็บน้ำมันที่ยกยอกไว้ได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร ยอดคำมี (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางป้องกันการทุจริตกับกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่าแนวทางป้องกันการทุจริตที่ขึ้นอยู่กับกลุ่มผลิตภัณฑ์มีจำนวน 3 รายการ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของเกวลิน สถิตานนท์ (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวทางป้องกันการทุจริตกับกลุ่มผลิตภัณฑ์ พบว่าแนวทางป้องกันการทุจริตที่ขึ้นอยู่กับกลุ่มผลิตภัณฑ์มีจำนวน 5 รายการ

ธนกฤต ยางธิสาร, ภักตรา ประเสริฐวงศ์
วารสารวิชาการอุตสาหกรรมศึกษา ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2555 (65 – 72)

ข้อเสนอแนะ

1. บริษัทควรจะเป็นการกำกับดูแลและวางมาตรการป้องกันในรูปคณะกรรมการ บริษัทควรมีมืออาชีพเข้าช่วยแก้ไขและวางระบบ โดยเน้นเรื่องขั้นตอนและกรอบในการปฏิบัติ เช่น จัดให้มีคู่มือการปฏิบัติงาน และควรมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอทุกระดับขั้นตอน

2. รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการสร้างระบบควบคุมและการตรวจสอบเพื่อป้องกันการทุจริตอันจะส่งผลให้กับความมั่นคงของประเทศได้

บรรณานุกรม

เกวลิณ สถิตานนท์ (2550) แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

โกศล วงศ์สวรรค์ และสถิต วงศ์สวรรค์.(2543).ปัญหาสังคมไทย. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น.

รัตนพงษ์ สอนสุภาพ.(2553).แผนยุทธศาสตร์การป้องกันการทุจริต. ศูนย์บริการวิชาการ ธรรมมาภิบาล. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. สืบค้นจาก :http://thaigoodgovernance.blogspot.com/2010/01/blog-post_17.html

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2548). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัท วี.อินเตอร์ พรินท์.

วลัยพร ยอดคำมี.(2550). แนวทางป้องกันการทุจริตภายในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมอาหาร. สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.